

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับหัตถการช่วยชีวิตในห้องฉุกเฉิน
สำหรับแพทย์ประจำบ้าน
(Emergency Life-saving Procedure Lecture and Workshop)

ภาควิชาเวชศาสตร์ฉุกเฉิน
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

๑. ชื่อโครงการ

Emergency Life-saving Procedure Lecture and Workshop

๒. หลักการและเหตุผล

การให้การดูแลผู้ป่วยในห้องฉุกเฉินซึ่งเป็นผู้ป่วยซึ่งอยู่ในภาวะวิกฤต แพทย์เวชศาสตร์ฉุกเฉินจำเป็นต้องให้การ
รักษาผู้ป่วยด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว นอกจากความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับโรคและภาวะฉุกเฉินต่างๆ แล้ว ความสามารถ
ในการทำหัตถการฉุกเฉิน และความชำนาญในการใช้อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อช่วยในการวินิจฉัย รวมถึงให้การรักษาภาวะฉุกเฉิน
แก่ผู้ป่วยก็เป็นสิ่งสำคัญที่แพทย์เวชศาสตร์ฉุกเฉินพึงมีด้วยเช่นกัน

การทำหัตถการฉุกเฉินต่างๆ นั้นแม้ว่าจะมีประโยชน์ต่อการรักษาชีวิตของผู้ป่วย อย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความ
เจ็บปวด หรืออาจเกิดภาวะแทรกซ้อนขึ้นกับผู้ป่วยได้ ซึ่งอาจเป็นเพียงภาวะแทรกซ้อนที่ไม่รุนแรงไปจนถึงทำให้เกิดอันตราย
แก่ชีวิตได้ ดังนั้นแพทย์เวชศาสตร์ฉุกเฉินจึงควรมีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับความจำเป็นในการทำหัตถการ ขั้นตอน
การทำหัตถการอย่างละเอียด รวมทั้งได้มีการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญและไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนเมื่อนำไปปฏิบัติ
จริงกับผู้ป่วย อีกทั้งในปัจจุบันมีการนำเครื่องอัลตราซาวด์มาใช้ในห้องฉุกเฉินกันอย่างแพร่หลาย ซึ่งนอกจากจะสามารถ
ช่วยใช้ประกอบการทำหัตถการต่างๆ ซึ่งจะทำให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ป่วยมากขึ้น

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจถึงข้อบ่งชี้ ข้อห้าม และขั้นตอนการทำหัตถการฉุกเฉินต่างๆ
- ๓.๒ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้ฝึกปฏิบัติหัตถการต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
- ๓.๓ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องอัลตราซาวด์กับผู้ป่วยในห้องฉุกเฉิน
- ๓.๔ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้ฝึกทักษะในการใช้เครื่องอัลตราซาวด์และใช้ตรวจวินิจฉัยผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม

๔. ตัวชี้วัด

- ๔.๑ ผู้เข้ารับการอบรมร้อยละ ๘๐ สามารถเข้าใจถึงขั้นตอนต่างๆ ของการทำหัตถการฉุกเฉิน
- ๔.๒ ผู้เข้ารับการอบรมร้อยละ ๘๐ สามารถเข้าใจถึงขั้นตอนและวิธีการใช้เครื่องอัลตราซาวด์สำหรับช่วยในการ
ทำหัตถการ
- ๔.๓ ผู้เข้ารับการอบรมร้อยละ ๑๐๐ สามารถผ่านการฝึกปฏิบัติการทำหัตถการ
- ๔.๔ ผู้เข้ารับการอบรมร้อยละ ๑๐๐ สามารถผ่านการฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องอัลตราซาวด์สำหรับช่วยในการ
ทำหัตถการ

๕. เนื้อหาหลักสูตร

ระยะเวลาการอบรม รวม ๒ วันครึ่ง แบ่งเป็น

การบรรยาย ๑ วัน โดยมีเนื้อหา ดังนี้

- ๕.๑ การดูแลทางเดินหายใจในห้องฉุกเฉิน
- ๕.๒ การใส่ท่อช่วยหายใจด้วยวิธี Rapid Sequence Intubation
- ๕.๓ การให้การดูแลทางเดินหายใจในผู้ป่วยที่มีภาวะใส่ท่อช่วยหายใจยาก
- ๕.๔ การใส่ท่อช่วยหายใจโดยใช้ Video-assisted Laryngoscopy
- ๕.๕ การใส่ท่อช่วยหายใจโดยใช้ Flexible bronchoscopy
- ๕.๖ การเปิดทางเดินหายใจโดยวิธี Needle and Surgical cricothyrotomy
- ๕.๗ การใส่ท่อระบายทรวงอก (Intercostal drainage with intercostal nerve block)
- ๕.๘ การเจาะระบายน้ำจากช่องเยื่อหุ้มหัวใจและการผ่าตัดเปิดช่องอกฉุกเฉิน (Pericardiocentesis and ED thoracotomy)
- ๕.๙ การเจาะน้ำในช่องอกและท้องโดยใช้อัลตราซาวด์ช่วยในการหาตำแหน่ง (Ultrasound-guided thoracocentesis and abdominal paracentesis)
- ๕.๑๐ การใช้อัลตราซาวด์ช่วยหาตำแหน่งในการเปิดเส้นเลือดดำใหญ่
- ๕.๑๑ การใช้อัลตราซาวด์ช่วยยืนยันตำแหน่งท่อช่วยหายใจ
- ๕.๑๒ การใช้อัลตราซาวด์ช่วยในการเจาะน้ำไขสันหลัง

การอบรมเชิงปฏิบัติการ ๑ วัน โดยแบ่งผู้เข้าร่วมประชุมเป็น ๒ กลุ่ม และมีเนื้อหา ดังนี้

๑. Simulation A
  - (๑) RSI station I
  - (๒) RSI station II
  - (๓) Video-assisted Laryngoscopy
  - (๔) Flexible bronchoscopy
  - (๕) Intra-osseous access
๒. Simulation B
  - (๑) Cricothyrotomy
  - (๒) Central-line Insertion I
  - (๓) Central-line Insertion II
  - (๔) Ultrasound-guided LP
  - (๕) Ultrasound-guided thoracocentesis

การอบรมเชิงปฏิบัติการโดยฝึกปฏิบัติกับ Soft cadaver โดยฝึกปฏิบัติในหัวข้อ ดังนี้

- Emergency department thoracotomy
- Pericardiocentesis
- Intercostal drainage tube insertion with intercostal nerve block

๖. วิธีดำเนินการ

บรรยาย และแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อฝึกภาคปฏิบัติโดยฝึกทำหัตถการจริงกับหุ่นจำลอง รวมทั้งฝึกการตรวจด้วยอัลตราซาวด์กับผู้ป่วยสมมติบรรยาย และแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อฝึกภาคปฏิบัติโดยฝึกทำหัตถการจริงกับหุ่นจำลอง รวมทั้งฝึกการตรวจด้วยอัลตราซาวด์กับผู้ป่วยสมมติ

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๘ – ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

๘. สถานที่จัด

๘.๑ ภายในคณะฯ ห้องบรรยาย ๓ – ๔ ชั้น ๓ อาคารศูนย์อุบัติเหตุและเวชศาสตร์ฉุกเฉิน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

๘.๒ ภายนอกคณะฯ ห้องปฏิบัติการ ชั้น ๓ ตึกกายวิภาค คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

๙. กลุ่มเป้าหมาย

การบรรยาย

แพทย์ประจำบ้านเวชศาสตร์ฉุกเฉิน ชั้นปีที่ ๑ – ๓ และแพทย์ผู้สนใจ จำนวน ๑๕๐ – ๒๐๐ คน

การฝึกปฏิบัติกับหุ่นจำลองและร่างอาจารย์ใหญ่

แพทย์ประจำบ้านเวชศาสตร์ฉุกเฉิน ชั้นปีที่ ๑ – ๓ จำนวน ๖๐ คน

๑๐. วิทยากร

คณาจารย์ ประจำภาควิชาเวชศาสตร์ฉุกเฉิน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี/ ทีมวิทยากรจากองค์กรภายนอกมหาวิทยาลัยมหิดล

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๒.๑ ผู้เข้าร่วมการอบรมมีความรู้ความเข้าใจ รวมถึงทักษะในการทำหัตถการฉุกเฉิน รวมไปถึงการใช้เครื่องอัลตราซาวด์เพื่อช่วยในการทำหัตถการในห้องฉุกเฉิน

๑๒.๒ ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถทำหัตถการฉุกเฉินได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๑๒. การประเมินผล

ประเด็นการประเมิน

- ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมต่อการจัดการฝึกอบรม
- ประเมินความรู้และทักษะการทำหัตถการและการใช้เครื่องอัลตราซาวด์

วิธีการประเมิน

- แบบสอบถามความพึงพอใจ
- จากการสังเกตการณ์ฝึกปฏิบัติโดยอาจารย์วิทยากรประจำกลุ่มย่อย

๑๓. การติดตามผล

- ระยะเวลาการติดตามผล หลังสิ้นสุดการฝึกอบรม ๑ ปีการศึกษา
- ประเด็นการติดตาม การนำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
- วิธีการ/เครื่องมือที่ใช้ในการติดตาม สอบถามการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้จากผู้เข้าร่วมการอบรม สังเกตรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน โรงพยาบาลรามารามาธิบดี

๑๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑๔.๑ อ.นพ.สรวิศ	สวัสดิ์มงคลกุล	โทร. ๐๙๑-๓/๓/๔๖๓๔๐, ๔๓๖๑๒
๑๔.๒ อ.พญ.พรรณวิไล	ตั้งกุลพานิชย์	โทร. ๐๙๑-๓/๓/๔๕๑๑๐, ๔๘๑๓๒
๑๔.๓ อ.พญ.ธาวินี	ไตรณรงค์สกุล	โทร. ๐๙๑-๓/๓/๔๕๖๓๒, ๔๙๑๖๐

๑๕. เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน

๑๕.๑ น.ส.วันทนา	พุ่มพวง	โทร. ๑๔๘๔, ๒๔๐๔
๑๕.๒ น.ส.ศิวพร	โฉมเกิด	โทร. ๑๔๘๔, ๒๔๐๔
๑๕.๓ น.ส.ดวงเพ็ญ	กล่อมกุล	โทร. ๑๔๘๔, ๒๔๐๔